

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl dne 5. dubna 2016 mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků v senátu složeném z předsedy Jaromíra Jirsy a soudců Jana Musila (soudce zpravodaje) a Vladimíra Sládečka ve věci ústavní stížnosti stěžovatele **Hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1, právně zastoupeného JUDr. Ing. Světlanou Semrádovou Zvolánkovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2, proti usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 10. prosince 2013 č. j. 22 Cdo 3889/2013-281, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. června 2012 č. j. 39 Co 145/2012-230 a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 20. února 2012 č. j. 13 C 635/2009-121, za účasti **1) Nejvyššího soudu České republiky**, **2) Městského soudu v Praze** a **3) Obvodního soudu pro Prahu 5**, jako účastníků řízení, a za účasti **O. T.**, právně zastoupené JUDr. Antonínem Novákem, advokátem se sídlem U Nikolajky 5, 150 00 Praha 5, jako vedlejší účastnice řízení, **t a k t o:**

I. Usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 10. prosince 2013 č. j. 22 Cdo 3889/2013-281, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. června 2012 č. j. 39 Co 145/2012-230 a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 20. února 2012 č. j. 13 C 635/2009-121 bylo porušeno stěžovatelovo právo na soudní ochranu, zaručené článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo vlastnit majetek, zaručené článkem 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Shora uvedená soudní rozhodnutí se zrušují.

O d ů v o d n ě n í:

I.

1. Hlavní město Praha (dále rovněž „stěžovatel“ nebo „žalovaný“) ve včas podané ústavní stížnosti, která i v ostatních ohledech splňuje předpoklady a podmínky stanovené zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), napadá v záhlaví označená rozhodnutí pro porušení základních práv ve smyslu článku 36, článku 37 a článku 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a pro porušení článku 95 odst. 1 a článku 96 Ústavy České republiky.

2. V ústavní stížnosti stěžovatel namítá nesprávnou intepretaci ve věci aplikovaných právních předpisů, kterými údajně, stejně jako „nesprávným procesním postupem“ měly obecné soudy zasáhnout do jeho základních práv.

3. Obecné soudy podle stěžovatele vadně posoudily podmínky vydržení pozemků žalobkyní O. T., pozůstalou manželkou účastníka vyvlastňovacího řízení, a vadně posoudily existenci její dobré víry v to, že byla po celou vydržecí dobu spoluvlastnicí předmětných pozemků. Podle názoru stěžovatele je nemožné uvěřit, že by manželka původního vlastníka předmětných nemovitostí neměla vůbec žádné poznatky ať již vlastní, či zprostředkované, o tom, že předmětné pozemky byly za náhradu státem vyvlastněny, navíc za situace, kdy její manžel podal odvolání proti vyvlastňovacímu rozhodnutí. Je prý proto nepochybné, že žalobkyně jako jeho manželka o tomto jednání svého manžela musela mít nějakou vědomost a tudíž musela vědět i o samotném vyvlastnění. Stěžovatel dále zdůrazňuje, že při zkoumání existence dobré víry je nutné na manželku či jiné rodinné příslušníky klást stejné nároky jako na jiné osoby. V této souvislosti stěžovatel argumentuje rovněž charakterem a využitím předmětných pozemků (oplocený vodárenský areál, Vodojem Kopanina – Stodůlky a oplocený areál bytových domů č. p. 974 a 975). Z vyvlastňovacího rozhodnutí totiž vyplývá, že byly vyvlastněny právě pro stavbu vodojemu a k tomu i slouží.

4. Další námitky stěžovatele směřují proti posouzení tzv. *právního panství* nad předmětnými pozemky, z něhož obecné soudy odvodily vůli žalobkyně nakládat s předmětnými pozemky jako s vlastními, aniž by přitom vysvětlily, jakým způsobem se takové právní panství nad předmětnými pozemky projevovalo. Stěžovatel uvádí, že i v případě právního panství nad věcí musí být splněna desetiletá vydržecí lhůta, kterou se však v projednávané věci soudy nezabývaly.

II.

5. Ústavní soud si k projednávané ústavní stížnosti vyžádal vyjádření účastníků a vedlejší účastnice řízení.

6. Nejvyšší soud ČR ve svém vyjádření ze dne 23. 2. 2016 uvedl, že stěžovatel v ústavní stížnosti opakuje argumenty, které již uváděl ve svém odvolání i dovolání, a které jen polemizují se závěry obecných soudů. Jeho námitky tak spočívají jen ve výtkách proti provedení dokazování a proti hodnocení důkazů. Takové námitky však nesměřují proti právnímu závěru odvolacího soudu a dovolací soud se jimi v rámci své (omezené) přezkumné pravomoci nemohl v dovolacím řízení zabývat. Podle přesvědčení Nejvyššího soudu ČR nelze z ústavní stížnosti dospět k závěru o porušení ústavních práv stěžovatele v projednávané věci.

7. Městský soud v Praze ve svém vyjádření ze dne 23. 2. 2016 stručně poukázal na odůvodnění svého rozhodnutí, přičemž zdůraznil, že k žádnému pochybení z jeho strany v řízení nedošlo a žádná základní práva stěžovatele nebyla porušena.

8. K ústavní stížnosti se vyjádřil rovněž Obvodní soud pro Prahu 5, který v podání ze dne 29. 2. 2016 odkázal pouze na písemné vyhotovení svého rozsudku ze dne 20. 2. 2012 č. j. 13 C 635/2009-121.

9. Vedlejší účastnice řízení O. T., zastoupená zmocněným advokátem JUDr. Antonínem Novákem, ve svém vyjádření ze dne 15. 3. 2016 především uvádí, že stěžovatel v projednávané ústavní stížnosti sice opírá svůj návrh o jím označená ústavně zaručená základní práva a svobody, jeho námitky však pod tato uváděná

základní práva svou podstatou podřadit nelze; výhrady stěžovatele byly již dříve předestřeny v řízení před obecnými soudy a jimi vyvráceny. Z tohoto důvodu navrhuje vedlejší účastnice řízení odmítnout ústavní stížnost jako návrh zjevně neopodstatněný.

III.

10. Z obsahu ústavní stížnosti, z obsahu napadených rozhodnutí obecných soudů, z vyjádření účastníků řízení a vedlejší účastnice řízení a z obsahu spisu Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 13 C 635/2009, který si Ústavní soud vyžádal, se zjišťuje:

11. Žalobkyně O. T. (dále „žalobkyně“ nebo „vedlejší účastnice řízení“) a druhý žalobce Z. T. se žalobou proti žalovanému domáhali určení vlastnického práva k pozemkům blíže identifikovaným v předmětné žalobě (dále jen „předmětné pozemky“). Tvrdili, že jsou spoluvlastníky předmětných pozemků a jako takoví jsou zapsáni v katastru nemovitostí, vedeném u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, na listech vlastnictví č. 16477 a č. 16177 pro obec Praha a katastrální území Stodůlky, přičemž žalovaný je v katastru nemovitostí zapsán rovněž, jako jejich „duplicitní vlastník“.

12. Ústavní soud nepokládá za potřebné se v odůvodnění tohoto nálezu zabývat průběhem a výsledkem občanskoprávního sporu spolužalobce Z. T., který není účastníkem řízení před Ústavním soudem. Lze se spokojit konstatováním, že žaloba Z. T. byla pravomocně zamítnuta II. výrokem rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. 11. 2010 č. j. 13 C 635/2009-91; ve vztahu k nynější ústavní stížnosti je výsledek sporu ve vztahu ke spolužalobci Zdeňku Tůmovi irelevantní, neboť není předmětem této ústavní stížnosti.

13. Žalobkyně O. T. dovozovala v podané žalobě své spoluvlastnické právo k předmětným pozemkům z rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 5 ze dne 11. 1. 1988 sp. zn. 5 D 1594/87, vydaného ve věci projednání dědictví po jejím manželovi V. T., zemřelém bez závěti v roce 1987. Tímto notářským rozhodnutím byla schválena dohoda pozůstalých o tom, že pozůstalá manželka O. T., nabyla ideální $\frac{1}{2}$ předmětných pozemků, jež byly v tom čase v užívání socialistických organizací, o celkové výměře 156.421,50 m² v ceně 62.568,20 Kč. Vlastnictví O. T. bylo na základě tohoto notářského rozhodnutí vyznačeno v tehdejší evidenci nemovitostí, vedené u Střediska geodezie pro hl. město Prahu.

14. Žalovaný ve sporu tvrdil, že jediným vlastníkem předmětných pozemků je on sám. Uváděl, že žalobkyně nemohla pozemky nabýt do vlastnictví děděním po zůstaviteli V. T., protože pozemky v době jeho smrti nebyly v jeho vlastnictví. Předmětné pozemky, pokládané při projednávání dědictví za vlastnictví V. T., byly totiž již v roce 1978, tedy před jeho úmrtím, vyvlastněny ve prospěch československého státu podle § 114 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Důvodem vyvlastnění bylo to, že na pozemcích měla být uskutečněna stavba, významná pro rozvoj obvodu (stavba velkého vodojemu Kopanina a vodárenských zařízení). K vyvlastnění došlo rozhodnutím odboru výstavby Obvodního národního výboru v Praze 5 ze dne 14. 10. 1978 č. j. VÝS.Stod.p. 504/1-3979/78-Hi ve spojení s rozhodnutím odboru výstavby Národního výboru hl. m. Prahy ze dne 12. 2. 1979 č. j. VÝS/1-17/79-dr.Ha/Sch. Za vyvlastněné pozemky byla podle tehdy platných

cenových předpisů stanovena náhrada ve výši 27.082,- Kč, která byla V. T. zaplacená Pražskými vodárnami, jimž byly pozemky po vyvlastnění předány do užívání. Z toho je zřejmé, že vyvlastněné pozemky nemohly být součástí pozůstalosti po zemřelém V. T. ani předmětem dohody mezi pozůstalými, schválené rozhodnutím Státního notářství pro Prahu 5 ze dne 11. 1. 1988 sp. zn. 5 D 1594/87.

15. V průběhu sporu bylo doloženo, že na základě shora uvedených vyvlastňovacích rozhodnutí a na základě prohlášení Městské části Praha 5 a Městské části Praha 13 ze dne 2. 7. 2004 o nabytí nemovitostí do vlastnictví hl. m. Prahy, bylo v roce 2009 do katastru nemovitostí ohledně předmětných pozemků duplicitně zapsáno též vlastnictví hl. města Prahy.

16. Žalovaný již v průběhu sporu popíral, že by předmětné pozemky mohly být žalobkyni vydrženy a popíral existenci její dobré víry jako podmínky oprávněné držby; tvrdil, že žalobkyně jako manželka V. T. musela o vyvlastnění pozemků vědět již proto, že manžel a další členové rodiny se vyvlastnění bránili podáváním opravných prostředků.

17. Naproti tomu žalobkyně v průběhu sporu tvrdila, že se nikdy nedozvěděla o vyvlastnění dotyčných pozemků; vyvlastňovací rozhodnutí jí nebylo doručeno, protože nebyla účastnicí vyvlastňovacího řízení a ani její manžel ji prý o vyvlastnění nikdy neinformoval. Tvrdila dále, že ve vydržecí době vykonávala tzv. *právní panství* nad dotyčnými pozemky.

18. V pořadí prvním rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 (dále jen „nalézací soud“) ze dne 26. 11. 2010 č. j. 13 C 635/2009-91 bylo žalobě O. T. vyhověno. Výrokem I rozsudku bylo určeno, že žalobkyně je vlastníkem spoluvlastnického podílu o velikosti jedné ideální poloviny předmětných pozemků. Obvodní soud dospěl k závěru, že žalobkyně nabyla vlastnické právo vydržením podle § 134 tehdy platného občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), protože pozemky držela po dobu deseti let v dobré víře, že jí patří. Za počátek běhu vydržecí doby považoval nalézací soud den 30. 5. 1988, kdy rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 5 ze dne 11. 1. 1988 sp. zn. 5 D 1594/87 nabylo právní moci.

19. O odvolání žalovaného rozhodl Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) usnesením ze dne 11. května 2011 č. j. 39 Co 36/2011-118 tak, že odvoláním napadený prvoinstanční rozsudek zrušil a vrátil věc soudu 1. stupně k dalšímu řízení. Odvolací soud spatřoval pochybení nalézacího soudu v tom, že ten nezjišťoval a neposuzoval všechny skutečnosti rozhodné pro vydržení, tj. jednak existenci dobré víry žalobkyně v to, že jí vlastnické právo patří (ve smyslu § 130 odst. 1 OZ), jednak to, zda ve vydržecí době vykonávala držbu formou tzv. *právního panství* nad věcí.

20. Poté nalézací soud rozhodl v pořadí druhým rozsudkem ze dne 20. února 2012 č. j. 13 C 635/2009-121 v merituu věci stejně, jako ve svém předchozím (v pořadí prvním) rozsudku, tj. tak, že žalobkyně je vlastníkem spoluvlastnického podílu o velikosti jedné ideální poloviny předmětných pozemků. Nalézací soud konstatoval, že žalobkyně nabyla vlastnické právo vydržením podle § 134 OZ. Za počátek běhu vydržecí doby označil nalézací soud opět den 30. 5. 1988, kdy rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 5 ze dne 11. 1. 1988 sp. zn. 5 D 1594/87 nabylo právní moci. K otázce existence dobré víry, jako podmínky pro vydržení, nalézací soud

v odůvodnění rozsudku konstatoval, že „nevědomost o vyvlastňovacím rozhodnutí je negativní skutečnost, kterou nelze prokázat, naopak provedenými důkazy nebylo prokázáno, že by zde byla absence dobré víry na straně žalobkyně“. Nalézací soud poukázal na ustanovení poslední věty § 130 odst. 1 OZ „v pochybnostech se má za to, že držba je oprávněná“ (s. 8 rozsudku).

21. O odvolání žalovaného rozhodl odvolací soud rozsudkem ze dne 20. června 2012 č. j. 39 Co 145/2012-230 tak, že prvoinstanční rozsudek v meritu věci potvrdil; změnil a doplnil toliko výrok o nákladech řízení. Odvolací soud se ztotožnil se všemi argumenty nalézacího soudu o splnění podmínek vydržení ohledně dobré víry a vydržecí doby. V odůvodnění rozsudek konstatuje, že „předpokladem existence držby je faktický výkon panství nad věcí a vůle držitele nakládal s ní jako s vlastní“ (s. 6 rozsudku), odvolací soud však nezmiňuje, v jakých skutečnostech tento „faktický výkon panství nad věcí“ spatřuje.

22. Dovolání žalovaného proti rozsudku odvolacího soudu ze dne 20. června 2012 dovolací soud odmítl svým usnesením ze dne 10. prosince 2013 č. j. 22 Cdo 3889/2013-281. Dovolání posoudil jako nepřipustné a odmítl je podle § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř. Dovolací soud odůvodnil své rozhodnutí tím, že dovolání neformulovalo žádnou otázku zásadního právního významu a zpochybňovalo toliko skutkové závěry odvolacího soudu.

IV.

23. Protože veškeré relevantní skutečnosti byly patrné ze soudního spisu a ve věci nebylo třeba provádět další dokazování, projednal Ústavní soud věc mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků, jak to umožňuje ust. § 44 zákona o Ústavním soudu.

24. Ústavní soud posoudil námitky stěžovatele a obsah napadených rozhodnutí, vzal v úvahu vyjádření účastníků řízení a vyjádření vedlejší účastnice řízení a po seznámení se spisem nalézacího soudu sp. zn. 13 C 635/2009 dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

25. Ústavní soud konstatuje, že ačkoliv ve své konstantní judikatuře neustále zdůrazňuje, že není vrcholem soustavy obecných soudů a zásadně nepřezkoumává jejich právní a skutkové závěry, shledal v projednávaném případě závažná pochybení obecných soudů, jež ve svých důsledcích vedla k porušení Listinou zaručených práv stěžovatelky. Takovýto protiústavní stav je nutno odstranit zrušením napadených soudních rozhodnutí.

26. Jak vyplývá z četné judikatury Ústavního soudu, právo na spravedlivý proces ve smyslu článku 36 odst. 1 Listiny v sobě kromě dalšího zahrnuje zákaz svévole či libovůle v rozhodování, jakož i požadavek náležitého odůvodnění soudního rozhodnutí.

27. Za svévoli v soudním rozhodování Ústavní soud ve své dosavadní judikatuře označil zejména případy extrémního nesouladu právních závěrů s vykonanými skutkovými zjištěními, dále případy nerespektování kogentní normy, případy interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti, jakož i interpretace

a aplikace zákonných pojmů v jiném než zákonem stanoveném a právním myšlením konsensuálně akceptovaném významu, a konečně případy rozhodování bez bližších kritérií či alespoň zásad odvozených z právní normy (srov. nález ze dne 24. 12. 2004 sp. zn. III. ÚS 351/04 – všechny judikáty Ústavního soudu jsou dostupné v internetové databázi NALUS - <http://nalus.usoud.cz>).

28. Ústavní soud má za to, že shora uvedené zásady spravedlivého procesu byly rozhodnutími obecných soudů v posuzované věci porušeny, neboť obecné soudy extrémně vadně posoudily zákonem stanovené podmínky vydržení věci.

29. V době rozhodné pro posuzovanou kauzu byly tyto zákonné podmínky obsaženy v ustanoveních § 129, § 130 a § 134 OZ. Tyto podmínky, nezbytné pro vydržení věci, lze formulovat takto:

- Denotace a konotace pojmu *vydržení* naznačuje, že základním předpokladem vydržení je předchozí **nepřetržitá držba** (srov. § 134 odst. 1 OZ), tj. **nakládání s věcí jako s vlastní** (srov. § 129 odst. 1 OZ). Vydržení tedy není okamžitý stav nebo jednorázový akt, nýbrž jde o proces probíhající v čase, v jehož závěru dojde k přeměně právního institutu držby v právní institut vlastnictví.
- Judikatura i právní nauka uznávají, že „nakládání s věcí“ může mít dvě podoby:
 1. faktické (fyzické) ovládnutí věci (např. její užívání, údržba, opravy apod.), nebo
 2. právní úkony, jimiž držitel projevuje svou vůli nakládat s věcí jako s vlastní (např. věc směniti, pronajme apod.). Tento druhý způsob nakládání s věcí se označuje jako *právní panství*.
- Podmínkou pro vydržení je předchozí existence tzv. *oprávněné držby*; o takovou držbu jde tehdy, jestliže je držitel se zřetelem ke všem okolnostem v *dobré víře* o tom, že mu věc patří. Z povahy věci vyplývá, že dobrá víra vzniká na základě nějaké skutečnosti či titulu, z něhož vyplývá možnost či pravděpodobnost, že držitel je vlastníkem věci. Právní nauka i judikatura zastávají názor, že dobrá víra může vzniknout i na základě tzv. *putativního úkonu*, tj. úkonu domnělého, omylem pokládaného za platný.
- Aby došlo k vydržení, musí oprávněná držba, podmíněná dobrou vírou držitele, trvat po celou zákonem stanovenou dobu; tato vydržecí doba činí u nemovitostí deset let (§ 134 odst. 1 OZ).

30. Extrémně vadně posouzení podmínek pro vydržení předmětných pozemků ze strany obecných soudů spatřuje Ústavní soud v projednávané věci v těchto skutečnostech:

31. Obecné soudy vadně posoudily počátek běhu vydržecí doby, jestliže určily, že tímto počátkem je den 30. 5. 1988, kdy nabylo právní moci rozhodnutí Státního notářství pro Prahu 5 ze dne 11. 1. 1988 sp. zn. 5 D 1594/87, které navíc bylo *putativní*. Fakt vydání takového pravomocného rozhodnutí není způsobilý sám o sobě, tj. není-li doprovázen tím, že vydržitel nakládá s věcí jako s vlastní, zahájit běh vydržecí doby.

32. Ústavněprávně konformní interpretací zákonných podmínek vydržení je nutno dospět k závěru, že vydržecí doba začíná běžet až okamžikem, kdy se vydržitel ujme oprávněné držby, tj. začne v dobré víře s věcí **nakládat** jako s vlastní.

33. V posuzovaném případě bylo za dané situace vyloučeno, aby žalobkyně začala nakládat s pozemky formou jejich reálného užívání, protože pozemky byly převážně oploceny a byly využívány a spravovány právníckými osobami (zejména vodárenskou společností) k provozování hospodářských aktivit.

34. Obecné soudy usoudily, že nakládání s pozemky se uskutečňovalo formou tzv. *právního panství*, tj. formou právních úkonů, jimiž vydržitel projevuje svou vůli nakládat s věcí jako s vlastní. Za první takový úkon pokládaly obecné soudy uzavření smlouvy o smlouvě budoucí mezi žalobkyní a Obchodní společností Praha – čisté město. K uzavření této smlouvy o smlouvě budoucí došlo dne 28. 8. 1996. Další žalobkyní uzavřené smlouvy, zmiňované v odůvodnění rozhodnutí obecných soudů (s Obchodní společností Praha – čisté město, s Ministerstvem vnitra, s Bytovým družstvem Líšnická), byly uzavřeny až v letech 1997, 2000 a 2002. Rovněž výzva k majetkovému vypořádání, adresovaná žalobkyní Pražské vodohospodářské společnosti, a. s., byla této společnosti odeslána až 10. 3. 2006. Nezbyvá tedy než konstatovat, že první doložitelný úkon, z něhož lze usuzovat na výkon tzv. *právního panství*, se stal dne 28. 8. 1996, a teprve od tohoto data lze odvozovat počátek vydržecí doby.

35. Při správně určeném běhu vydržecí doby by nebyla splněna podmínka desetiletého trvání oprávněné držby, protože žalobkyně pozbyla dobrou víru tím, že jí žalovaný dne 28. 4. 2006 doručil rozhodnutí o vyvlastnění pozemků. Ta skutečnost, že na tomto rozhodnutí nebyla vyznačena právní moc a to, že rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno e-mailem, není pro posouzení další existence či naopak ztráty dobré víry relevantní – i takový způsob doručení vyvlastňovacího rozhodnutí je nepochybně způsobilý vést ke ztrátě dobré víry.

36. Jestliže v posuzovaném případě obecné soudy vadně určily počátek běhu vydržecí doby a nerespektovaly pravidlo, že počátek běhu vydržecí doby začíná až okamžikem, kdy se vydržitel ujme oprávněné držby, tj. začne v dobré víře s věcí **nakládat** jako s vlastní, a jestliže navíc nepřihlédly k faktu, že ztrátou dobré víry dojde k zániku oprávněné držby, porušily zákaz svévole v rozhodování a stěžovatelovo právo na soudní ochranu, zaručené článkem 36 odst. 1 Listiny.

37. Zároveň tím obecné soudy porušily stěžovatelovo právo vlastnit majetek, zaručené článkem 11 odst. 1 Listiny.

38. S ohledem na shora uvedené závěry Ústavní soud ústavní stížnosti podle ust. § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu vyhověl, a podle ust. § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona napadená rozhodnutí zrušil.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 5. dubna 2016

Jaromír Jirsa
předseda senátu Ústavního soudu